

Frumvarp til laga

um breyting á lögum um framsal sakamanna og aðra aðstoð í sakamálum, nr. 13/17. apríl 1984, með síðari breytingum.

(Lagt fyrir Alþingi á 126. löggjafarþingi 2000–2001.)

1. gr.

Á eftir 23. gr. laganna koma tvær nýjar greinar er orðast svo:

a. (23. gr. a.)

Heimilt er stjórnvöldum að semja um að yfirvald í erlendu ríki megi senda einstaklingi hér á landi í pósti tilkynningu eða málsskjöl vegna rannsóknar eða meðferðar sakamáls.

Nú er ástæða til að ætla að viðtakandi skilji ekki tungumálið sem skjal er ritað á og skal þá þýða skjalið eða meginefni þess á íslensku eða annað tungumál sem erlendu yfirvaldi er kunnugt um að viðtakandi skilur.

Með tilkynningum eða málsskjölum skulu fylgja upplýsingar um að móttakandi geti fengið upplýsingar um réttindi sín og skyldur er leiðir af skjalinu hjá yfirvaldinu sem gaf það út eða öðrum yfirvöldum í viðkomandi ríki. Um slíkar leiðbeiningar gilda ákvæði 2. mgr.

b. (23. gr. b.)

Nú tekur erlendur opinber starfsmaður þátt í rannsókn eða meðferð opinbers máls hér á landi og gilda þá um hann ákvæði XII. og XIV. kafla almennra hegningarlaga eftir því sem við getur átt.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

I.

Frumvarp þetta er samið í dómsmálaráðuneytinu. Með því eru lagðar til nauðsynlegar breytingar á lögum um framsal sakamanna og aðra aðstoð í sakamálum, nr. 13/1984, vegna þátttöku Íslands í Schengen-samstarfinu.

Aðild Ísland að Schengen-samstarfinu byggist á samningi milli Evrópusambandsins annars vegar og Íslands og Noregs hins vegar um þátttöku síðargreindu landanna í framkvæmd, beitingu og þróun Schengen-gerðanna, sem undirritaður var í Brussel 18. maí 1999 (Brussel-samningnum). Skv. 3. mgr. 2. gr. samningsins hvílir sú skylda á Íslandi og Noregi að samþykka, koma í framkvæmd og beita gerðum og ráðstöfunum Evrópusambandsins sem breyta eða bætast við þau ákvæði sem um getur í viðaukum við Brussel-samninginn.

Hinn 29. maí 2000 var samþykktur af ráðherraráði Evrópusambandsins og undirritaður af aðildarríkjum þess samningur um gagnkvæma réttaraðstoð í sakamálum milli ríkjanna. Samningurinn er birtur sem fylgiskjal með frumvarpinu. Markmið hans er að bæta og auka

réttaraðstoð milli ríkjanna í sakamálum á þeim grundvelli sem þegar er fyrir hendi, en sú samvinna hvílir einkum á Evrópusamningi um gagnkvæma aðstoð í sakamálum frá 20. apríl 1959, ásamt viðbótarbókun frá 17. mars 1978, og samningi frá 19. júní 1990, um framkvæmd Schengen-samkomulagsins frá 15. júní 1985 (Schengen-samningnum). Samningur Evrópusambandsríkjanna um gagnkvæma réttaraðstoð í sakamálum felur meðal annars í sér breytingu á Schengen-reglum sem gilda á þessu sviði. Sama dag og samningurinn var samþykktur og undirritaður af aðildarríkum Evrópusambandsins samþykktu Ísland og Noregur samninginn að því leyti sem hann tekur til landanna vegna þátttöku í Schengen-samstarfinu og lýstu því jafnframt yfir að gripið yrði til nauðsynlegra ráðstafana til að fullnægja skuldbindingum samkvæmt samningnum.

Í 2. gr. samnings Evrópusambandsríkjanna um gagnkvæma réttaraðstoð í sakamálum eru rakin þau ákvæði samningsins sem breyta eða byggjast á þeim Schengen-gerðum, sem um getur í viðauka A við Brussel-samninginn. Ákvæðin eru 3. gr., sem felur í sér að gagnkvæma réttaraðstoð skuli einnig veita í refsímálum til úrlausnar hjá stjórnvöldum og í málum vegna refsíabýrgðar lögaðila, 5. gr., um sendingu og afhendingu málskjala, 6. gr., um sendingu beiðna um gagnkvæma réttaraðstoð, 7. gr., um miðlun upplýsinga án formlegrar beiðni, 12. gr., um afhendingu undir eftirliti, og 23. gr., um vernd persónuupplýsinga. Að því er varðar afhendingu undir eftirliti skv. 12. gr. gilda einnig ákvæði 15. gr. samningsins um refsíabýrgð opinberra starfsmanna og 16. gr. um skaðabótaábyrgð vegna opinberra starfsmanna.

II.

Í IV. kafla laga um framsal sakamanna og aðra aðstoð í sakamálum er að finna heimild til að veita öðrum ríkjum réttaraðstoð vegna rannsóknar og meðferðar sakamáls. Skv. 1. mgr. 22. gr. laganna er heimilt að ákveða samkvæmt beiðni að ákvæðum laga um meðferð opinberra mála, nr. 19/1991, skuli beitt til að afla sönnunargagna til notkunar í refsímáli í öðru ríki á samsvarandi hátt og í sambærilegum málum hér á landi. Hliðstætt ákvæði er einnig í f-lið 2. gr. laga um meðferð opinberra mála, en þar segir að fara skuli eftir lögnum með erindi frá erlendum dómstólum og yfirvöldum um aðgerðir hér á landi í tengslum við opinber mál.

Sá lagagrundvöllur til að veita erlendum ríkjum réttaraðstoð í sakamálum sem hér hefur verið rakin er í flestu tilliti viðhlítandi til að unnt sé að fullnægja þeim skuldbindingum sem hvíla á Íslandi vegna þátttöku í Schengen-samstarfinu og leiða af samningi Evrópusambandsríkjanna um gagnkvæma réttaraðstoð í sakamálum. Þó er nauðsynlegt að gera minni háttar breytingar á lögum svo sem nánar verður rakið hér á eftir. Tillögur frumvarpsins fela aðeins í sér lágmarks breytingar til að fullnægja skuldbindingum skv. 2. gr. samningsins. Þess skal þó getið að frekari þátttaka í gagnkvæmri réttaraðstoð á grundvelli samningsins er fyrirhuguð af hálfu íslenskra stjórnvalda.

Samkvæmt 1. mgr. 5. gr. samningsins skal hvert aðildarríki um sig senda beint í pósti málskjöl í sakamáli sem eiga að fara til einstaklinga sem dvelja á yfirráðasvæði annars aðildarríkis. Í 2. mgr. er vikið frá þessu og mælt fyrir um heimild til að senda málskjöl fyrir milligöngu þar til bærra yfirvalda ríkis sem beiðni er beint til þegar heimilisfang viðtakanda er óþekkt eða óvísst, málsmeðferðarreglur ríkis sem sendir skjöl krefjast annarrar staðfestingar á viðtöku en unnt er að fá með póstsendingum, ekki hefur verið unnt að afhenda skjal með pósti eða þegar ríki sem sendir skjal hefur réttmæta ástæðu til að ætla að sending með pósti muni ekki bera árangur eða sé óviðeigandi. Í 3. mgr. er síðan ákvæði um skyldu ríkis sem sendir skjöl til að þýða þau á viðeigandi tungumál og í 4. mgr. er mælt fyrir um að með máls-

skjölum skuli vera tilkynning um hvar viðtakandi geti fengið upplýsingar um réttindi sín og skyldur varðandi skjalið frá yfirvaldi í ríkinu þar sem skjalið er gefið út.

Frumvarpið felur í sér að við lögin bætast tvær nýjar greinar. Í 1. mgr. 23. gr. a er lögð til heimild fyrir stjórnvöld til að gangast undir skuldbindingu sem leiðir af 5. gr. samningsins um gagnkvæma réttaraðstoð í sakamálum. Í 2. og 3. mgr. eru síðan ákvæði sem miða að því að tryggja að framkvæmdin verði í samræmi við 3. og 4. mgr. 5. gr. samningsins.

Í 15. gr. samningsins segir að embættismenn frá öðrum aðildarríkjum en ríkinu þar sem aðgerðir fara fram skuli hafa sömu stöðu og embættismenn í viðkomandi ríki með tilliti til refsiverðra verknaða sem beinast að þeim eða þeir fremja sjálfir. Þetta á meðal annars við um afhendingu undir eftirliti skv. 12. gr. samningsins, en það ákvæði tekur til Íslands svo sem áður er rakið. Í samræmi við þetta er lagt til að í 23. gr. b laganna komi ákvæði um að XII. og XIV. kafla almennra hegningarlaga skuli gilda um erlendan opinberan starfsmann sem tekur þátt í rannsókn eða meðferð opinbers máls hér á landi.

Fylgiskjal I.

GERÐ RÁÐSINS

um

að koma á, í samræmi við 34. gr. sáttmálans um Evrópusambandið, samningi um gagnkvæma réttaraðstoð í sakamálum milli aðildarríkja Evrópusambandsins.

RÁÐ EVRÓPUSAMBANDSINS,

með hliðsjón af sáttmálanum um Evrópusambandið, einkum a-lið 31. gr. og d-lið 2. mgr. 34. gr.,

með hliðsjón af frumkvæði aðildarríkjanna,

með hliðsjón af álitum Evrópuþingsins,¹

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Til þess að ná markmiðum Evrópusambandsins ætti að endurbæta reglur um gagnkvæma réttaraðstoð í sakamálum milli aðildarríkja Evrópusambandsins og í þeim tilgangi koma á samningi þeim sem fram kemur í viðaukanum.
- 2) Nokkur ákvæða samningsins falla undir gildissvið 1. gr. ákvörðunar ráðsins 1999/437/EB frá 17. maí 1999 um sérstakt fyrirkomulag um beitingu samningsins sem ráð Evrópusambandsins og Lýðveldið Ísland og Konungsríkið Noregur gerðu með sér um þátttöku þessara tveggja ríkja í framkvæmd, beitingu og þróun Schengen-gerðanna.¹

¹ Álitum var skilað 17. febrúar 2000 (hefur enn ekki verið birt í Stjórnartíðindunum).

¹ Stj. tíð. EB L 176, 10.7.1999, bls. 31.

- 3) Þetta á við 3., 5., 6., 7., 12. og 23. gr. og, að því marki sem við kemur 12. gr., 15. og 16. gr. og, að því marki sem við kemur greinunum sem um getur, 1. gr.
- 4) Málsmeðferðin, sem lýst er í samningnum sem ráð Evrópusambandsins og Lýðveldið Ísland og Konungsríkið Noregur gerðu með sér um þátttöku hinna síðarnefndu í framkvæmd, beitingu og þróun Schengen-gerðanna,² hefur verið virt með tilliti til þessara ákvæða.
- 5) Þegar Lýðveldið Ísland og Konungsríkið Noregur fá tilkynningu um samþykkt þessarar gerðar í samræmi við a-lið 2. mgr. 8. gr. framangreinds samnings verða þessi tvö ríki sérstaklega upplýst um inntak 29. gr. um gildistöku að því er Ísland og Noreg varðar og verður boðið að leggja fram viðeigandi yfirlýsingar skv. 24. gr. samningsins um leið og þau tilkynna ráðinu og framkvæmdastjórninni að stjórnskipuleg skilyrði hafi verið uppfyllt.

HEFUR ÁKVEÐIÐ að samningnum er hér með komið á en texti hans fylgir með í viðaukanum og hafa fulltrúar ríkisstjórna aðildarríkja Evrópusambandsins undirritað hann í dag,

BEINIR ÞEIM TILMÆLUM TIL aðildarríkjana að samþykkja hann í samræmi við viðeigandi stjórnskipuleg skilyrði sín,

HVETUR aðildarríkin til þess að hefja viðeigandi málsmeðferð í því skyni fyrir 1. janúar 2001.

Gjört í Brussel hinn 29. maí 2000.

Fyrir hönd ráðsins,
A. COSTA, forseti.

VIÐAUKI

SAMNINGUR,
SEM RÁÐIÐ KEMUR Á,
Í SAMRÆMI VIÐ 34. GR.
SÁTTMÁLANS UM EVRÓPUSAMBANDIÐ,
UM GAGNKVÆMA RÉTTARAÐSTOÐ Í SAKAMÁLUM
MILLI AÐILDARRÍKJA EVRÓPUSAMBANDSINS.

HINIR HÁU SAMNINGSADILAR samnings þessa, aðildarríki Evrópusambandsins,

VÍSA TIL gerðar ráðsins um að koma á samningi um gagnkvæma réttaraðstoð í sakamálum milli aðildarríkja Evrópusambandsins,

² Stjtid. EB L 176, 10.7.1999, bls. 36.

HAFI HUG Á að bæta dómsmálasamstarf í sakamálum milli aðildarríkja Evrópusambandsins, sbr. þó ákvæði um verndun einstaklingsfrelsis,

BENDA Á þá sameiginlegu hagsmuni aðildarríkjanna að tryggja að gagnkvæm réttaraðstoð milli aðildarríkjanna sé veitt fljótt og með skilvirkum hætti sem samrýmist grundvallarreglum landslaga þeirra og í samræmi við rétt einstaklinga og meginreglur Evrópusáttmálans um verndun mannréttinda og mannfrelsis sem var undirritaður í Róm 4. nóvember 1950,

LÁTA Í LJÓS trú sína á skipulagi og starfsemi réttarkerfa sinna og möguleika allra aðildarríkjanna til að tryggja sanngjörn réttarhöld,

EINSETJA SÉR að bæta við Evrópusamninginn um gagnkvæma aðstoð í sakamálum frá 20. apríl 1959 og aðra gildandi samninga á þessu sviði með samningi Evrópusambandsins,

VIÐURKENNA að ákvæði þessara samninga gilda áfram á öllum þeim sviðum sem ekki er fjallað um í samningi þessum,

HAFI Í HUGA að aðildarríkin leggja áherslu á að efla dómsmálasamstarf jafnframt því að virða meðalhófsregluna,

HAFI HUGFAST að með samningi þessum eru settar reglur um gagnkvæma réttaraðstoð í sakamálum þar sem byggt er á meginreglum samningsins frá 20. apríl 1959,

HAFI Í HUGA að 20. gr. samnings þessa nær að vísu yfir tiltekin sérstök tilvik um hlerun fjarskipta án þess að hún hafi nein áhrif á önnur slík tilvik sem falla utan gildissviðs samningsins,

HAFI Í HUGA að almennar meginreglur þjóðaréttar eiga við tilvik sem samningur þessi nær ekki yfir,

VIÐURKENNA að samningur þessi hefur ekki áhrif á hvernig aðildarríkin sinna þeirri skyldu sinni að halda uppi lögum og reglu og tryggja innra öryggi og við hvaða aðstæður hvert aðildarríki ákveður, í samræmi við 33. gr. sáttmálans um Evrópusambandið, að halda uppi lögum og reglu og tryggja innra öryggi,

HAFI ORÐIÐ ÁSÁTTIR UM EFTIRFARANDI ÁKVÆÐI:

I. BÁLKUR ALMENN ÁKVÆÐI

1. gr.

Tengsl við aðra samninga um gagnkvæma réttaraðstoð.

1. Markmið þessa samnings er að vera viðbót við eftirfarandi ákvæði og auðvelda beitingu þeirra innan aðildarríkja Evrópusambandsins:

- a) Evrópusamningur um gagnkvæma aðstoð í sakamálum frá 20. apríl 1959, hér á eftir nefndur „Evrópusamningurinn um gagnkvæma aðstoð“;

- b) viðbótarbókun frá 17. mars 1978 við Evrópusamninginn um gagnkvæma aðstoð;
- c) ákvæði um gagnkvæma réttaraðstoð í sakamálum í samningnum frá 19. júní 1990 um framkvæmd Schengen-samkomulagsins frá 14. júní 1985 um afnám í áföngum á eftirliti á sameiginlegum landamærum (hér á eftir nefndur „Schengen-framkvæmdarsamningurinn“) sem eru ekki felld úr gildi skv. 2. mgr. 2. gr.;
- d) ákvæði 2. kafla sáttmálans um framsal og gagnkvæma aðstoð í sakamálum milli Konungsríkisins Belgíu, Stórhertogadæmisins Lúxemborgar og Konungsríkisins Hollands frá 27. júní 1962, eins og honum var breytt með bókuninni frá 11. maí 1974 (hér á eftir nefndur „Benelúx-sáttmálinn“), að því er varðar samskipti aðildarríkja Benelúx-efnahagssambandsins.

2. Þessi samningur hefur hvorki áhrif á beitingu hagstæðari ákvæða tvíhliða eða fjölþjóðlegra samninga milli aðildarríkja né, eins og kveðið er á um í 4. mgr. 26. gr. Evrópusamningsins um gagnkvæma aðstoð, samkomulag um gagnkvæma aðstoð í sakamálum á grundvelli samræmdrar löggjafar eða sérstaks kerfis þar sem gert er ráð fyrir gagnkvæmum ráðstöfunum vegna gagnkvæmrar réttaraðstoðar á yfirráðasvæðum aðildarríkjanna.

2. gr.

Ákvæði sem tengjast Schengen-gerðunum.

1. Í ákvæðum 3., 5., 6., 7., 12. og 23. gr. og, að því marki sem við kemur 12. gr., í ákvæðum 15. og 16. gr. og, að því marki sem við kemur greinunum sem um getur, í ákvæðum 1. gr. er að finna ráðstafanir sem breyta eða eru byggðar á ákvæðunum sem um getur í viðauka A við samninginn sem ráð Evrópusambandsins og Lýðveldið Ísland og Konungsríkið Noregur gerðu með sér um þátttöku hinna síðarnefndu í framkvæmd, beitingu og þróun Schengen-gerðanna.¹

2. Ákvæði a-liðar 49. gr. og 52., 53. og 73. gr. Schengen-framkvæmdarsamningsins eru hér með felld úr gildi.

3. gr.

Málsmeðferð þar sem gagnkvæm réttaraðstoð skal einnig veitt.

1. Gagnkvæm réttaraðstoð skal einnig veitt við málsmeðferð stjórnvalda vegna verknaða sem eru refsiverðir samkvæmt lögum þess aðildarríkis, sem leggur fram beiðni, eða þess sem beiðni er beint til eða beggja og teljast brot á lögum sem stjórnvöld geta tekið ákvörðun um og slíkar ákvarðanir geta leitt til málsmeðferðar fyrir þar til bærum dómstóli í sakamálum.

2. Gagnkvæm réttaraðstoð skal einnig veitt í tengslum við meðferð sakamáls og málsmeðferð sem um getur í 1. mgr. að því er varðar verknaði eða brot sem draga má lögaðila til ábyrgðar fyrir í því aðildarríki sem leggur fram beiðni.

4. gr.

Formleg skilyrði og málsmeðferð við framkvæmd beiðna um gagnkvæma réttaraðstoð.

1. Þegar gagnkvæm réttaraðstoð er veitt skal aðildarríkið, sem beiðni er beint til, uppfylla þau formlegu skilyrði og fylgja þeirri málsmeðferð sem aðildarríkið, sem leggur fram beiðni, tilgreinir sérstaklega, nema kveðið sé á um annað í þessum samningi og að því tilskildu að

¹ Stjtið. EB L 176, 10.7.1999, bls. 36.

formlegu skilyrðin og málsmeðferðin brjóti ekki í bága við grundvallarlagareglur í aðildarríkinu sem beiðni er beint til.

2. Aðildarríkið, sem beiðni er beint til, skal verða við beiðni um réttaraðstoð eins fljótt og unnt er og skal taka, eftir því sem unnt er, að fullu til greina málsmeðferðarfresti og aðra fresti sem aðildarríkið, sem leggur fram beiðni, tilgreinir. Aðildarríkið, sem leggur fram beiðni, skal tilgreina ástæður fyrir því að frestur er settur.

3. Ef ekki er unnt að verða við beiðninni, eða ekki er unnt að verða við henni að öllu leyti, í samræmi við þær kröfur sem aðildarríkið, sem leggur fram beiðni, setur fram skulu yfirvöld aðildarríkisins, sem beiðni er beint til, tilkynna yfirvöldum aðildarríkisins, sem leggur fram beiðni, það strax og tilgreina að hvaða skilyrðum fullnægðum unnt sé að verða við beiðninni. Yfirvöld aðildarríkisins, sem leggur fram beiðni, og þess sem beiðni er beint til geta síðar komið sér saman um til hvaða aðgerða skuli gripið í kjölfar beiðninnar og skal framkvæmd aðgerðanna vera háð því að framangreind skilyrði séu uppfyllt ef þörf krefur.

4. Ef fyrirsjáanlegt er að ekki er unnt að verða við beiðni innan þess frests sem aðildarríkið, sem leggur fram beiðni, hefur tilgreint til að verða við beiðni þess og ef það kemur greinilega í ljós af þeim ástæðum sem um getur í 2. másl. 2. mgr. að töf muni verulega skaða málsmeðferðina sem fylgt er í aðildarríkinu sem leggur fram beiðni skulu yfirvöld aðildarríkisins, sem beiðni er beint til, tilgreina strax þann tíma sem áætlað er að þurfi til að unnt sé að verða við beiðninni. Yfirvöld aðildarríkisins, sem leggur fram beiðni, skulu strax tilgreina hvort beiðnin verði engu að síður lögð fram. Yfirvöld aðildarríkisins, sem leggur fram beiðni, og þess sem beiðni er beint til geta síðar komið sér saman um til hvaða aðgerða skuli gripið í kjölfar beiðninnar.

5. gr.

Sending og afhending málsskjala.

1. Hvert aðildarríki um sig skal senda beint í pósti málsskjöl sem eiga að fara til einstaklinga sem dvelja á yfirráðasvæði annars aðildarríkis.

2. Hægt er að senda málsskjöl fyrir milligöngu þar til bærra yfirvalda aðildarríkisins sem beiðni er beint til þegar:

- a) heimilisfang einstaklingsins, sem skjalið á að fara til, er óþekkt eða óvísst; eða
- b) samkvæmt viðeigandi málsmeðferðarreglum aðildarríkisins, sem leggur fram beiðni, er krafist annarrar staðfestingar á því að skjalið hafi verið afhent viðtakanda en þeirrar sem unnt er að fá með póstsendingum; eða
- c) ekki hefur verið unnt að afhenda skjalið í pósti; eða
- d) aðildarríkið, sem leggur fram beiðni, hefur réttmætar ástæður til að ætla að afgreiðsla í pósti beri ekki árangur eða sé óviðeigandi.

3. Þegar ástæða er til að ætla að viðtakandi skilji ekki tungumálið sem skjalið er samið á skal þýða skjalið, eða að minnsta kosti mikilvægustu kafla þess, á tungumál eða eitt af tungumálum þess aðildarríkis sem ræður yfirráðasvæðinu þar sem viðtakandi dvelur. Ef yfirvaldinu, sem gefur út málsskjalið, er kunnugt um að viðtakandi skilur eingöngu eitthvert annað tungumál skal þýða skjalið, eða að minnsta kosti mikilvægustu kafla þess, á það tungumál.

4. Öllum málsskjölum skal fylgja tilkynning þar sem því er lýst yfir að viðtakandi geti fengið upplýsingar um réttindi sín og skyldur varðandi skjalið frá yfirvaldinu sem gaf skjalið út eða frá öðrum yfirvöldum þess aðildarríkis. Ákvæði 3. mgr. eiga einnig við um þessa tilkynningu.

5. Þessi grein hefur hvorki áhrif á beitingu 8., 9. og 12. gr. Evrópusamningsins um gagnkvæma aðstoð né heldur beitingu 32., 34. og 35. gr. Benelúx-sáttmálans.

6. gr.

Sending beiðna um gagnkvæma réttaraðstoð.

1. Beiðnir um gagnkvæma réttaraðstoð og upplýsingaskipti án beiðni, sem um getur í 7. gr., skulu vera skrifleg eða miðlað þannig að unnt sé við tiltekna aðstæður að fá skriflega útgáfu sem gerir aðildarríkinu, sem fær beiðni, kleift að ganga úr skugga um að hún sé áreiðanleg. Þessar beiðnir skulu fara beint á milli dómsmálayfirvalda sem eru bær til þess á því svæði að hefja meðferð þeirra og verða við þeim og skulu þær sendar sömu leið til baka nema annað sé tekið fram í þessari grein.

Allar upplýsingar, sem aðildarríki leggur fram með það í huga að meðferð máls fari fram fyrir dómstóli í öðru aðildarríki í skilningi 21. gr. Evrópusamningsins um gagnkvæma aðstoð og 42. gr. Benelúx-sáttmálans, geta farið beint á milli þar til bærri dómsmálayfirvalda.

2. Ákvæði 1. mgr. útiloka ekki þann möguleika að beiðnir séu sendar eða sendar til baka í sérstökum tilvikum:

- a) milli miðlægs yfirvalds eins aðildarríkis og miðlægs yfirvalds annars aðildarríkis; eða
- b) milli dómsmálayfirvalds eins aðildarríkis og miðlægs yfirvalds annars aðildarríkis.

3. Þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. geta Breska konungsríkið og Írland, hvort fyrir sig, lýst því yfir, þegar send er tilkynning skv. 2. mgr. 27. gr., að beiðnir og orðsendingar til ríkjanna, eins og tilgreint er í yfirlýsingunni, verði að senda um miðlægt yfirvald þeirra. Þessi aðildarríki geta með annarri yfirlýsingu, hvenær sem er, takmarkað gildissvið slíkrar yfirlýsingar í þeim tilgangi að auka áhrif 1. mgr. Þau skulu haga málsmeðferð á þennan hátt þegar ákvæði Schengen-framkvæmdarsamningsins um gagnkvæma réttaraðstoð koma til framkvæmda gagnvart þeim.

Hvert aðildarríki getur beitt meginreglunni um gagnkvæmni í tengslum við yfirlýsingarnar sem um getur hér að framan.

4. Allar beiðnir um gagnkvæma réttaraðstoð má, í neyðartilvikum, senda gegnum Alþjóðasamband sakamálaögreglu (Interpol) eða aðra þar til bæra stofnun samkvæmt ákvæðum sem eru samþykkt samkvæmt sáttmálanum um Evrópusambandið.

5. Ef, að því er varðar beiðnir skv. 12., 13. eða 14. gr., þar til bært yfirvald er dómsmálayfirvald eða miðlægt yfirvald í öðru aðildarríkinu en lögreglu- eða tollyfirvald í hinu aðildarríkinu má senda beiðnir og svör við þeim beint á milli þessara yfirvalda. Ákvæði 4. mgr. eiga við um þessa tengiliði.

6. Ef, að því er varðar beiðnir um gagnkvæma réttaraðstoð í tengslum við málsmeðferðina sem lýst er í 1. mgr. 3. gr., þar til bært yfirvald er dómsmálayfirvald eða miðlægt yfirvald í öðru aðildarríkinu en stjórnsluyfirvald í hinu aðildarríkinu má senda beiðnir og svör við þeim beint á milli þessara yfirvalda.

7. Hvert aðildarríki getur, þegar það leggur fram tilkynninguna sem kveðið er á um í 2. mgr. 27. gr., lýst því yfir að það sé óbundið af 1. másl. 5. mgr. eða 6. mgr. þessarar greinar eða báðum þessum ákvæðum eða að það muni einungis beita þessum ákvæðum við sérstakar aðstæður sem það mun tilgreina. Slíka yfirlýsingu má draga til baka eða breyta hvenær sem er.

8. Eftirfarandi beiðnir eða orðsendingar skulu sendar gegnum miðlægt yfirvöld aðildarríkjanna:

- a) beiðnir um tímabundinn flutning eða gegnumferð einstaklinga í varðhaldi eins og um getur í 9. gr. þessa samnings, 11. gr. Evrópusamningsins um gagnkvæma aðstoð og 33. gr. Benelúx-sáttmálans;
- b) upplýsingar úr sakaskrá ein og um getur í 22. gr. Evrópusamningsins um gagnkvæma réttaraðstoð og 43. gr. Benelúx-sáttmálans. Beiðnir um afrit af refsidómum og ráðstöf-

unum, sem um getur í 4. gr. viðbótarbókunar við Evrópusamninginn um gagnkvæma aðstoð, má senda beint gegnum þar til bær yfirvöld.

7. gr.

Upplýsingaskipti án beiðni.

1. Innan ramma landslaga geta þar til bær yfirvöld aðildarríkjanna skipst á upplýsingum, án þess að beiðni þar að lútandi hafi borist, um refsiverða verknaði og brot á lögum sem um getur í 1. mgr. 3. gr. ef refsing eða meðferð slíkra brota fellur undir lögsögu viðtökuyfirvaldsins á þeim tíma sem upplýsingarnar eru veittar.

2. Yfirvaldið, sem sendir upplýsingarnar, getur samkvæmt landslögum sett skilyrði um hvernig viðtökuyfirvaldið notar þessar upplýsingar.

3. Viðtökuyfirvaldið er bundið af þessum skilyrðum.

II. BÁLKUR

**BEIÐNIR UM SÉRSTÖK TILTEKIN EYÐUBLÖÐ
UM GAGNKVÆMA RÉTTARAÐSTÖÐ**

8. gr.

Skil.

1. Að beiðni aðildarríkisins, sem leggur fram beiðni, og með fyrirvara um réttindi þriðja aðila í góðri trú, getur aðildarríkið, sem beiðni er beint til, afhent aðildarríkinu, sem leggur fram beiðni, hluti til umráða sem fengnir voru með ólögmatum hætti með það í huga að þeim verði skilað til réttmætra eigenda.

2. Við beitingu 3. og 6. gr. Evrópusamningsins um gagnkvæma aðstoð og 2. mgr. 24. gr. og 29. gr. Benelúx-sáttmálans getur aðildarríkið, sem beiðni er beint til, fallið frá því að hlutum verði skilað annaðhvort áður eða eftir að það hefur afhent þá aðildarríkinu sem leggur fram beiðni ef það er til þess fallið að auðvelda skil þessara hluta til réttmæts eiganda. Þetta hefur ekki áhrif á réttindi þriðja aðila í góðri trú.

3. Í því tilviki að aðildarríkið, sem beiðni er beint til, fellur frá því að hlutum verði skilað áður en það afhendir þá aðildarríkinu sem leggur fram beiðni skal fyrrnefnda aðildarríkið ekki beita tryggingarétti eða öðrum rétti um endurkröfu vegna þessara hluta samkvæmt skatta- eða tollalöggjöf.

Þegar fallið er frá því að hlutum verði skilað eins og um getur í 2. mgr. skal það gert með fyrirvara um rétt aðildarríkisins, sem beiðni er beint til, til að innheimta skatta eða gjöld af réttmætum eiganda.

9. gr.

Tímabundinn flutningur manna sem eru í varðhaldi vegna rannsókna.

1. Svo framarlega sem samningur er í gildi milli þar til bærra yfirvalda hlutaðeigandi aðildarríkja getur aðildarríki, sem hefur beðið um rannsókn, flutt tímabundið, í þágu rannsóknarinnar, mann, sem það hefur í varðhaldi á sínu yfirráðasvæði, á yfirráðasvæði aðildarríkisins þar sem rannsóknin fer fram.

2. Í samningnum skal fjallað um fyrirkomulag við tímabundinn flutning mannsins og hvaða dag verður að flytja hann til baka á yfirráðasvæði aðildarríkisins sem leggur fram beiðni.

3. Þegar krafist er samþykkis viðkomandi manns fyrir flutningnum skal tafarlaust senda yfirlýsingu um samþykki eða afrit af henni til ríkisins sem beiðni er beint til.

4. Tíma í varðhaldi á yfiráðasvæði aðildarríkisins, sem beiðni er beint til, skal draga frá þeim varðhaldstíma sem viðkomandi maður sætir eða verður gert skylt að sæta á yfiráðasvæði aðildarríkisins sem leggur fram beiðni.

5. Ákvæði 2. og 3. mgr. 11. gr. og 12. og 20. gr. Evrópusamningsins um gagnkvæma aðstoð eiga við um þessa grein að breyttu breytanda.

6. Hvert aðildarríki um sig getur lýst því yfir, þegar send er tilkynning skv. 2. mgr. 27. gr., að það muni, áður en samkomulagi er náð skv. 1. mgr. þessarar greinar, krefjast samþykkis sem um getur í 3. mgr. þessarar greinar eða krefjast þess við tiltekna aðstæður sem tilgreindar eru í yfirlýsingunni.

10. gr.

Yfirheyrsla á myndfundi.

1. Ef dómsmálayfirvöld eins aðildarríkis þurfa að yfirheyra vitni eða sérfræðing, sem dvelur á yfiráðasvæði annars aðildarríkis, getur fyrrnefnda aðildarríkið, ef óæskilegt eða ómögulegt er að maðurinn, sem á að yfirheyra, komi í eigin persónu á yfiráðasvæði þess, farið þess á leit að yfirheyrslan fari fram á myndfundi eins kveðið er á um í 2. til 8. mgr.

2. Aðildarríkið, sem beiðni er beint til, skal samþykkja að yfirheyrslan fari fram á myndfundi að því tilskildu að myndfundir séu ekki í andstöðu við grundvallarreglur landslaga og með því skilyrði að það ráði yfir tæknibúnaði fyrir yfirheyrslu af því tagi. Ef aðildarríkið, sem beiðni er beint til, hefur ekki aðgang að tæknibúnaði fyrir myndfundi getur aðildarríkið, sem leggur fram beiðni, lagt því til þann búnað samkvæmt samkomulagi.

3. Í beiðnum um yfirheyrslu á myndfundi skal koma fram, auk þeirra upplýsinga sem um getur í 14. gr. Evrópusamningsins um gagnkvæma aðstoð og í 37. gr. Benelúx-sáttmálans, ástæða þess að talið er óæskilegt eða ómögulegt að vitnið eða sérfræðingurinn komi til yfirheyrslu í eigin persónu, heiti dómsmálayfirvaldsins og nöfn þeirra manna sem sjá munu um yfirheyrsluna.

4. Dómsmálayfirvald aðildarríkisins, sem beiðni er beint til, skal kveðja viðkomandi mann til yfirheyrslu í samræmi við þau formsatriði sem mælt er fyrir um í lögum þess.

5. Eftirfarandi reglur gilda um yfirheyrslu á myndfundi:

- a) Dómsmálayfirvald aðildarríkisins, sem beiðni er beint til, skal vera viðstatt yfirheyrsluna og, ef nauðsyn krefur, njóta aðstoðar túlks auk þess sem það skal tryggja að staðfest sé að maðurinn, sem á að yfirheyra, sé sá sem hann segist vera og að virtar séu grundvallarreglur laga í því aðildarríki sem beiðni er beint til. Ef dómsmálayfirvald aðildarríkisins, sem beiðni er beint til, er þeirrar skoðunar að grundvallarreglur laga þess hafi verið brotnar við yfirheyrsluna skal það þegar í stað gera nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja að yfirheyrslan haldi áfram í samræmi við umræddar meginreglur.
- b) Þar til bær yfirvöld aðildarríkisins, sem leggur fram beiðni, og aðildarríkisins, sem beiðni er beint til, skulu, ef þörf krefur, koma sér saman um ráðstafanir til að vernda þann mann sem á að yfirheyra.
- c) Dómsmálayfirvald aðildarríkisins, sem leggur fram beiðni, skal annast yfirheyrsluna beint eða stýra henni í samræmi við eigin lög.
- d) Að beiðni aðildarríkisins, sem leggur fram beiðni, eða þess manns, sem á að yfirheyra, skal aðildarríkið, sem beiðni er beint til, tryggja, ef nauðsyn krefur, að sá maður, sem á að yfirheyra, fái notið aðstoðar túlks.

e) Maðurinn, sem á að yfirheyra, getur nýtt sér rétt sinn til að neita að bera vitni samkvæmt lögum aðildarríkisins, sem beiðni er beint til, eða aðildarríkisins sem leggur fram beiðni.

6. Með fyrirvara um þær ráðstafanir, sem samþykktar hafa verið um verndun manna, skal dómsmálayfirvald aðildarríkisins, sem beiðni er beint til, bóka við lok yfirheyrslunnar þar sem kemur fram hvenær og hvar yfirheyrslan fór fram, hver var yfirheyrður, hvaða aðrir menn í aðildarríkinu, sem beiðni er beint til, hafi tekið þátt í yfirheyrslunni og hvert hlutverk þeirra var, hvort einhverjir hafi verið eiðsvarnir og hvaða tækni var viðhöfð við yfirheyrsluna. Þar til bært yfirvald aðildarríkisins, sem beiðni er beint til, skal senda skjalið til þar til bærðs yfirvalds aðildarríkisins sem leggur fram beiðni.

7. Aðildarríkið, sem leggur fram beiðni, skal endurgreiða aðildarríkinu, sem beiðni er beint til, kostnað við að koma á myndsambandi, rekstrarkostnað vegna myndsambandsins í aðildarríkinu sem beiðni er beint til, laun túlka sem það ríki útvegaði og greiðslur til vitna og sérfræðinga og ferðakostnað þeirra í aðildarríkinu sem beiðni er beint til, nema síðarnefnda aðildarríkið falli frá kröfu um endurgreiðslu allra þessara útgjalda eða hluta þeirra.

8. Hvert aðildarríki um sig skal gera nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja að, þegar vitni eða sérfræðingar eru yfirheyrðir á yfirráðasvæði þess í samræmi við þessa grein og neita að bera vitni þegar þeim er það skylt eða greina ekki rétt frá, þá gildi lög þess aðildarríkis á sama hátt og ef yfirheyrslan færi fram við innlenda málsmeðferð.

9. Aðildarríkin geta, ef þau svo kjósa, einnig beitt ákvæðum þessarar greinar við yfirheyrslu sakbornings á myndfundi ef það á við og með samþykki þar til bærra dómsmálayfirvalda sinna. Í því tilviki skulu viðkomandi aðildarríki koma sér saman um þá ákvörðun að halda myndfundinn og hvernig hann skuli fara fram, í samræmi við lög þeirra og viðeigandi alþjóðlega gerninga, þ.á m. Evrópusáttmálann um verndun mannréttinda og mannfrelsis frá 1950.

Aðildarríki getur, þegar send er tilkynning skv. 2. mgr. 27. gr., lýst því yfir að það muni ekki beita fyrstu undirgrein. Slíka yfirlýsingu má draga til baka hvenær sem er.

Yfirheyrslur skulu aðeins fara fram með samþykki sakbornings. Til að vernda réttindi sakborninga, skal ráðið, ef þurfa þykir, samþykkja nauðsynlegar reglur í bindandi gerningi að lögum.

11. gr.

Yfirheyrsla vitna og sérfræðinga á símafundi.

1. Ef dómsmálayfirvöld eins aðildarríkis þurfa að yfirheyra vitni eða sérfræðing, sem dvelur á yfirráðasvæði annars aðildarríkis, getur fyrirnefnda aðildarríkið, ef heimilt er samkvæmt innlendum lögum, farið þess á leit að síðarnefnda aðildarríkið geri það kleift að yfirheyra viðkomandi á símafundi eins og kveðið er á um í 2. til 5. mgr.

2. Yfirheyrsla á símafundi getur því aðeins farið fram að vitnið eða sérfræðingurinn samþykki að hún fari fram með þeim hætti.

3. Aðildarríkið, sem beiðni er beint til, skal samþykkja yfirheyrslu á símafundi að því tilskildu að það brjóti ekki í bága við grundvallarreglur landslaga.

4. Beiðnum um yfirheyrslu á símafundi skal fylgja, auk þeirra upplýsinga sem um getur í 14. gr. Evrópusamningsins um gagnkvæma aðstoð og í 37. gr. Benelúx-sáttmálans, heiti dómsmálayfirvaldsins og nöfn þeirra manna sem sjá um yfirheyrsluna og upplýsingar um að vitni eða sérfræðingur sé fús til þess að taka þátt í yfirheyrslu á símafundi.

5. Viðkomandi aðildarríki skulu koma sér saman um fyrirkomulag yfirheyrslu í reynd. Þegar slíku samkomulagi hefur verið náð skal aðildarríkið, sem beiðni er beint til, taka að sér að:

- a) tilkynna viðkomandi vitni eða sérfræðingi um hvenær og hvar yfirheyrslan fari fram;
- b) tryggja að staðfest sé að vitni eða sérfræðingur sé sá sem hann segist vera;
- c) sannreyna að vitni eða sérfræðingur samþykki yfirheyrslu á símafundi.

Aðildarríkið, sem beiðni er beint til, getur ákvæðið að samkomulagið sé háð, að einhverju eða öllu leyti, viðeigandi ákvæðum 5. og 8. mgr. 10. gr. Ákvæði 7. mgr. 10. gr. eiga við að breyttu breytanda nema samkomulag hafi orðið um annað.

12. gr.

Afhending undir eftirliti.

1. Hvert aðildarríki um sig skal sjá um að tryggja, að heimilt verði að fallast á beiðni annars aðildarríkis um afhendingu undir eftirliti á yfirráðasvæði þess við rannsókn sakamála vegna brota sem leitt geta til framsals.

2. Ákvörðun um hvort afhending undir eftirliti fari fram skulu þar til bær yfirvöld aðildarríkisins, sem beiðni er beint til, taka í hverju tilviki fyrir sig að teknu tilliti til laga þess aðildarríkis.

3. Afhending undir eftirliti skal fara fram í samræmi við málsmeðferð hjá aðildarríkinu sem beiðni er beint til. Þar til bær yfirvöld þess aðildarríkis skulu hafa heimild til að grípa inn í, stjórna og hafa eftirlit með aðgerðum.

13. gr.

Sameiginlegir rannsóknarhópar.

1. Þar til bær yfirvöld tveggja eða fleiri aðildarríkja geta með gagnkvæmu samkomulagi, í sérstökum tilgangi og í takmarkaðan tíma, sem unnt er að framlengja með gagnkvæmu samþykki, komið á fót sameiginlegum rannsóknarhópi til að vinna að rannsókn sakamála í einu eða fleiri þeirra aðildarríkja sem komu hópnum á fót. Í samkomulaginu skal tilgreint hvernig hópurinn skuli vera samsettur.

Sameiginlegum rannsóknarhópi skal einkum komið á fót þegar:

- a) rannsókn aðildarríkis á sakamáli er krefjandi og erfið og varðar önnur aðildarríki;
- b) nokkur aðildarríki fara með rannsókn sakamáls þar sem nauðsynlegt er vegna aðstæðna málsins að grípa til samræmdra, samstilltra aðgerða í viðkomandi aðildarríkjum.

Hvert og eitt hlutaðeigandi aðildarríkja getur lagt fram beiðni um að komið verði á fót sameiginlegum rannsóknarhópi. Hópnum skal komið á fót í því aðildarríki þar sem búist er við að rannsókn fari fram.

2. Auk upplýsinganna, sem um getur í viðeigandi ákvæðum 14. gr. Evrópusamningsins um gagnkvæma aðstoð og 37. gr. Benelúx-sáttmálans, skulu tillögur um samsetningu hópsins fylgja beiðnum um að komið verði á fót sameiginlegum rannsóknarhópi.

3. Sameiginlegur rannsóknarhópur skal starfa á yfirráðasvæði aðildarríkjanna, sem komu honum á fót, að uppfylltum eftirfarandi almennum skilyrðum:

- a) Stjórnandi hópsins skal vera fulltrúi þar til bær yfirvalds, sem tekur þátt í rannsókn sakamála, frá því aðildarríki þar sem hópurinn starfar. Stjórnandi hópsins skal starfa innan marka þeirra heimilda sem hann hefur samkvæmt landslögum.
- b) Hópurinn skal sinna verkefnum sínum í samræmi við lög aðildarríkisins þar sem hann starfar. Þátttakendur í hópnum skulu sinna verkefnum sínum undir stjórn þess manns sem um getur í a-lið, að teknu tilliti til þeirra skilyrða sem þeirra eigin yfirvöld hafa sett í samkomulaginu um að koma hópnum á fót.
- c) Aðildarríkið, þar sem hópurinn starfar, skal gera nauðsynlegar ráðstafanir innan stjórnkerfisins til þess að hann geti starfað.

4. Í skilningi þessarar greinar er litið svo á að þátttakendur í sameiginlega rannsóknarhópnum frá aðildarríkjum, öðrum en því aðildarríki þar sem hópurinn starfar, séu „sendir til starfa“ í hópnum.

5. Þátttakendur, sem hafa verið sendir til starfa í sameiginlega rannsóknarhópnum, eiga rétt á því að vera viðstaddir þegar ráðstafanir eru gerðar vegna rannsóknarinnar í aðildarríkinu þar sem aðgerðir fara fram. Þó getur stjórnandi hópsins, af sérstökum ástæðum, ákveðið annað í samræmi við lög aðildarríkisins þar sem hópurinn starfar.

6. Þátttakendum, sem hafa verið sendir til starfa í sameiginlega rannsóknarhópnum, er heimilt, í samræmi við lög aðildarríkisins þar sem hópurinn starfar, að grípa til tiltekinna ráðstafana vegna rannsóknarinnar sem stjórnandi hópsins felur þeim og þar til bær yfirvöld aðildarríkisins, þar sem hópurinn starfar, og aðildarríkisins, sem sendi mennina til starfa, samþykka.

7. Þegar sameiginlegi rannsóknarhópurinn þarf að grípa til ráðstafana vegna rannsóknarinnar í einu þeirra aðildarríkja sem komu hópnum á fót, geta þátttakendur, sem sendir hafa verið til starfa í hópnum frá því aðildarríki, farið fram á að þar til bær yfirvöld í eigin ríki geri þær ráðstafanir. Í því aðildarríki skal meta þessar ráðstafanir samkvæmt þeim skilyrðum sem ættu við ef farið væri fram á ráðstafanir í innlendri rannsókn.

8. Þegar sameiginlegi rannsóknarhópurinn þarfnast aðstoðar aðildarríkis, sem var ekki meðal þeirra ríkja sem kom hópnum á fót, eða þriðja ríkis geta þar til bær yfirvöld ríkisins, þar sem hópurinn starfar, lagt fram beiðni um aðstoð sem beint er til þar til bærra yfirvalda viðkomandi ríkis í samræmi við viðeigandi gerninga eða samkomulag.

9. Þátttakandi í sameiginlega rannsóknarhópnum getur, í samræmi við landslög og innan heimilda sinna, veitt hópnum upplýsingar, sem fengnar eru í aðildarríkinu sem sendi hann til starfa, í þágu rannsóknar sakamáls sem hópurinn stjórnar.

10. Upplýsingar, sem þátttakandi eða þátttakandi sem hefur verið sendur til starfa í hópnum fær á löglegan hátt á meðan hann starfar með hópnum og þar til bær yfirvöld viðkomandi aðildarríkja geta ekki fengið á annan hátt, má nota á eftirfarandi hátt:

- a) til að þjóna þeim tilgangi sem var ástæða þess að hópnum var komið á fót;
- b) til að ljósra upp um, rannsaka og ákæra fyrir aðra refsiverða verknaði, að fengnu fyrirframsamþykki aðildarríkisins þar sem upplýsingarnar fengust. Aðeins má neita að veita slíkt samþykki þegar slík notkun myndi stofna í hættu rannsókn sakamáls í viðkomandi aðildarríki eða í þeim tilvikum þar sem það aðildarríki myndi neita að veita gagnkvæma réttaraðstoð;
- c) til að koma í veg fyrir bráða og alvarlega ógnun við almannaoöryggi ef hafin er rannsókn sakamáls í beinu framhaldi, sbr. þó b-lið;
- d) í öðrum tilgangi svo framarlega sem aðildarríkin, sem komu hópnum á fót, samþykkja það.

11. Ákvæði þessarar greinar hafa ekki áhrif á önnur gildandi ákvæði eða samkomulag um að koma á fót eða starfrækja sameiginlega rannsóknarhópa.

12. Svo framarlega sem lög viðkomandi aðildarríkja eða ákvæði lagagerninga, sem gilda milli þeirra, heimila má komast að samkomulagi um að menn, aðrir en fulltrúar þar til bærra yfirvalda aðildarríkjanna sem komu sameiginlega rannsóknarhópnum á fót, taki þátt í störfum hópsins. Þessir menn geta t.d. verið embættismenn við stofnanir sem komið hefur verið á fót samkvæmt sáttmálanum um Evrópusambandið. Réttindi, sem þeir sem eru í hópnum eða þeir sem hafa verið sendir til starfa í honum, hafa öðlast samkvæmt þessari grein eiga ekki við umrædda menn, nema í samkomulaginu sé skýrt kveðið á um annað.

*14. gr.***Rannsókn með aðstoð flugumanna.**

1. Aðildarríkið, sem leggur fram beiðni, og aðildarríkið, sem beiðni er beint til, geta komið sér saman um að aðstoða hvort annað við rannsókn sakamáls með því að nota lögreglumenn sem starfa leynilega eða undir fölsku nafni (rannsókn með aðstoð flugumanna).

2. Þar til bær yfirvöld aðildarríkisins, sem beiðni er beint til, tekur ákvörðun um beiðni í hverju einstöku tilviki að teknu tilliti til laga þess og innlendrar málsmeðferðar. Aðildarríkin skulu koma sér saman um, að teknu tilliti til laga þeirra og innlendrar málsmeðferðar, hve lengi rannsókn með aðstoð flugumanna skuli standa, hvernig henni skuli háttað í smáatriðum og hver sé lagaleg staða viðkomandi lögreglumanna á meðan þeir starfa sem flugumenn.

3. Rannsókn með aðstoð flugumanna skal fara fram í samræmi við lög og málsmeðferð þess aðildarríkis sem ræður því yfiráðasvæði þar sem rannsóknin fer fram. Hlutaðeigandi aðildarríki skulu vinna sameiginlega að því að tryggja undirbúning rannsókna með aðstoð flugumanna og eftirlit með rannsókninni og gera ráðstafanir til að stuðla að öryggi lögreglumanna sem starfa leynilega eða undir fölsku nafni.

4. Hvert aðildarríki getur, þegar send er tilkynning skv. 2. mgr. 27. gr., lýst því yfir að það sé óbundið af þessari grein. Slíka yfirlýsingu er unnt að draga til baka hvenær sem er.

*15. gr.***Refsiábyrgð opinberra starfsmanna.**

Á meðan á aðgerðum, sem um getur í 12., 13. og 14. gr., stendur hafa opinberir starfsmenn frá öðru aðildarríki en ríkinu, þar sem aðgerðirnar fara fram, sömu stöðu og opinberir starfsmenn frá síðarnefnda ríkinu með tilliti til refsiverðra verknaða sem þeir verða fyrir eða fremja sjálfir.

*16. gr.***Einkaréttarábyrgð vegna opinberra starfsmanna.**

1. Þegar embættismenn aðildarríkis starfa í öðru aðildarríki, í samræmi við 12., 13. og 14. gr., skal fyrrnefnda aðildarríkið bera ábyrgð á því tjóni sem þeir valda meðan á aðgerðunum stendur í samræmi við lög aðildarríkisins sem ræður því yfiráðasvæði sem þeir starfa á.

2. Aðildarríkið, sem ræður því yfiráðasvæði þar sem unnið var tjón sem um getur í 1. mgr., skal bæta tjónið samkvæmt skilyrðum sem gilda þegar þeirra eigin embættismenn valda tjóni.

3. Aðildarríkið, sem hefur embættismenn í sinni þjónustu sem hafa valdið öðrum tjóni á yfiráðasvæði annars aðildarríkis, skal endurgreiða síðarnefnda aðildarríkinu að fullu þá fjárhæð sem það hefur þurft að greiða til tjónþola eða annarra fyrir þeirra hönd.

4. Hvert aðildarríki um sig skal afsala sér, í því tilviki sem kveðið er á um í 1. mgr., réttinum til að krefjast skaðabóta vegna tjóns sem annað aðildarríki hefur valdið því með fyrirvara um rétt sinn gagnvart þriðja aðila og að undanskildum ákvæðum 3. mgr.

III. BÁLKUR HLERUN FJARSKIPTA

17. gr.

Yfirvöld sem eru bær til þess að fyrirskipa hlerun fjarskipta.

Að því er tekur til beitingar 18., 19. og 20. gr. skal „þar til bært yfirvald“ merkja dómsmálayfirvald eða, þegar dómsmálayfirvöld hafa ekki lögsögu á því sviði sem þessi ákvæði ná yfir, sambærilegt þar til bært yfirvald sem er tilgreint skv. e-lið 1. mgr. 24. gr. og vinnur að rannsókn sakamáls.

18. gr.

Beiðnir um hlerun fjarskipta.

1. Þar til bært yfirvald í aðildarríkinu, sem leggur fram beiðni, getur, í þágu rannsóknar sakamáls og í samræmi við landslög, beint beiðni til þar til bærs yfirvalds í aðildarríkinu, sem beiðni er beint til, um að:

- a) fjarskipti séu hleruð og upplýsingar sendar tafarlaust til aðildarríkisins sem leggur fram beiðni; eða
- b) fjarskipti séu hleruð, tekin upp og síðan sé upptakan send aðildarríkinu sem leggur fram beiðni.

2. Beiðnir skv. 1. mgr. má leggja fram í tengslum við fjarskiptanotkun þess manns sem hlerað er hjá ef hann er staddur í:

- a) aðildarríkinu sem leggur fram beiðni og það aðildarríki þarfnast tæknilegrar aðstoðar aðildarríkisins, sem beiðni er beint til, til að hlera fjarskipti viðkomandi;
- b) aðildarríkinu sem beiðni er beint til og unnt er að hlera fjarskipti viðkomandi í því aðildarríki;
- c) þriðja aðildarríki sem hefur fengið upplýsingar skv. a-lið 2. mgr. 20. gr. og aðildarríkið, sem leggur fram beiðni, þarfnast tæknilegrar aðstoðar aðildarríkisins, sem beiðni er beint til, til að hlera fjarskipti mannsins.

3. Með fyrirvara um 14. gr. Evrópusamningsins um gagnkvæma aðstoð og 37. gr. Benelúx-sáttmálans skal eftirfarandi koma fram í beiðnum samkvæmt þessari grein:

- a) hvaða yfirvald leggur fram beiðnina;
- b) staðfesting á að lögleg skipun eða heimild til hlerunar hafi verið gefin út í tengslum við rannsókn sakamáls;
- c) upplýsingar sem gera kleift að staðfesta hver sá er sem hlera á hjá;
- d) hvaða refsiverða hegðun er til rannsóknar;
- e) á hvaða tímabili óskað er eftir hlerun; og,
- f) ef unnt er, nægar tæknilegar upplýsingar, einkum tölvupóstfang, til að tryggja að unnt sé að verða við beiðninni.

4. Þegar um er að ræða beiðni skv. b-lið 2. mgr. skal einnig vera í beiðninni yfirlit yfir staðreyndir málsins. Aðildarríkið, sem beiðni er beint til, getur krafist allra frekari upplýsinga til að það geti ákveðið hvort gripið yrði til ráðstöfunarinnar, sem beiðni er um, í sambærilegu tilviki innanlands.

5. Aðildarríkið, sem beiðni er beint til, skal skuldbinda sig til að verða við beiðnum skv. a-lið 1. mgr.:

- a) þegar um er að ræða beiðni skv. a- og c-lið 2. mgr. og ríkið hefur fengið upplýsingarnar sem um getur í 3. mgr. Aðildarríkið, sem beiðni er beint til, getur heimilað að hlerun haldi áfram án frekari formsatriða;

b) þegar um er að ræða beiðni skv. b-lið 2. mgr. og ríkið hefur fengið upplýsingarnar sem um getur í 3. og 4. mgr. og gripið yrði til ráðstöfunarinnar, sem beiðni er um, í sambærilegu tilviki innanlands. Aðildarríkið, sem beiðni er beint til, getur veitt samþykki sitt með sömu skilyrðum og þyrfti að uppfylla í sambærilegu tilviki innanlands.

6. Þegar tafarlaus sending er ekki möguleg skal aðildarríkið, sem beiðni er beint til og hefur fengið upplýsingarnar sem um getur í 3. og 4. mgr., verða við beiðni skv. b-lið 1. mgr. ef gripið yrði til umbeðinnar ráðstöfunar í sambærilegu tilviki innanlands. Aðildarríkið, sem beiðni er beint til, getur veitt samþykki sitt með sömu skilyrðum og þyrfti að uppfylla í sambærilegu tilviki innanlands.

7. Hvert aðildarríki getur, þegar send er tilkynning skv. 2. mgr. 27. gr., lýst því yfir að það sé aðeins bundið af 6. mgr. þegar það geti ekki annast tafarlausa sendingu. Í því tilviki getur hitt aðildarríkið beitt meginreglunni um gagnkvæmni.

8. Þegar beiðni skv. b-lið 1. mgr. er lögð fram getur aðildarríkið, sem leggur fram beiðni, þegar það hefur sérstakar ástæður til þess, einnig beiðni um skriflegt eftirrit af upptökunni. Aðildarríkið, sem beiðni er beint til, skal taka slíka beiðni til athugunar í samræmi við landslög og innlenda málsmeðferð.

9. Aðildarríkið, sem fær upplýsingarnar sem kveðið er á um í 3. og 4. mgr. skal fara með þær sem trúnaðarmál í samræmi við landslög.

19. gr.

Hlerun fjarskipta á eigin yferráðasvæði með aðstoð þjónustuveitenda.

1. Aðildarríkin skulu sjá til þess að fjarskiptakerfi, sem eru starfrækt um stöð á yferráðasvæði þeirra og veita ekki beinan aðgang til að hlera löglega fjarskipti manns, sem dvelur á yferráðasvæði annars aðildarríkis, geti veitt því aðildarríki beinan aðgang til að hlera löglega með aðstoð milliliðar sem skal vera tilnefndur þjónustuveitandi á yferráðasvæði þess.

2. Í því tilviki, sem um getur í 1. mgr., skulu þar til bær yfirvöld aðildarríkis hafa, í þágu rannsóknar sakamáls og í samræmi við gildandi landslög og að því tilskildu að sá sem hlerað er hjá sé staddur í því aðildarríki, heimild til hlerunar með aðstoð milliliðar sem skal vera tilnefndur þjónustuveitandi á yferráðasvæði þess án afskipta aðildarríkisins sem ræður því yferráðasvæði þar sem stöðin er.

3. Ákvæði 2. mgr. gilda einnig þegar hlerað er samkvæmt beiðni sem lögð er fram skv. b-lið 2. mgr. 18. gr.

4. Ekkert í þessari grein kemur í veg fyrir að aðildarríki sendi beiðni til aðildarríkisins, sem ræður því yferráðasvæði þar sem stöðin er, um löglega hlerun fjarskipta í samræmi við 18. gr., einkum þegar ekki er milliliður í aðildarríkinu sem leggur fram beiðni.

20. gr.

Hlerun fjarskipta án tæknilegrar aðstoðar annars aðildarríkis.

1. Með fyrirvara um almennar meginreglur þjóðaréttar, svo og ákvæði c-liðar 2. mgr. 18. gr., eiga skuldbindingar samkvæmt þessari grein við um fyrirskipanir um hlerun sem þar til bært yfirvald aðildarríkis gefur eða heimilar þegar á rannsókn sakamáls stendur sem einkennist af því að lúta nánar að tilgreindu broti, þ.m.t. tilraunum til að fremja slíkt brot svo framarlega sem þær eru taldar refsiverðar samkvæmt landslögum, í þeim tilgangi að staðfesta hverjir beri ábyrgð, handtaka þá, hefja lögsókn og kveða upp dóm yfir þeim.

2. Þegar þar til bært yfirvald eins aðildarríkis („aðildarríkisins sem annast hlerun“) heimilar, í þágu rannsóknar sakamáls, hlerun fjarskipta og fjarskiptafang mannsins, sem tilgreindur er í fyrirskipun um hlerun, er í notkun á yferráðasvæði annars aðildarríkis („aðildarríkisins

sem fær tilkynningu“) en ekki er þörf á tæknilegri aðstoð þess til hlerunar skal aðildarríkið, sem annast hlerun, upplýsa aðildarríkið, sem fær tilkynningu, um hlerunina:

- a) áður en hlerun fer fram í tilvikum þar sem vitað er áður en aðildarríkið fyrirskipar hlerun að maðurinn, sem hlera á hjá, er staddur á yfirráðasvæði aðildarríkisins sem fær tilkynningu;
- b) í öðrum tilvikum um leið og ljóst er að maðurinn, sem hlera á hjá, er staddur á yfirráðasvæði aðildarríkisins sem fær tilkynningu.

3. Í tilkynningu aðildarríkisins, sem annast hlerun, skal eftirfarandi koma fram:

- a) hvaða yfirvald fyrirskipar hlerunina;
- b) staðfesting á að lögleg skipun til hlerunar hafi verið gefin út í tengslum við rannsókn sakamáls;
- c) upplýsingar til að staðfesta hver sá er sem hlera á hjá;
- d) hvaða refsiverða hegðun er til rannsókna; og
- e) á hvaða tímabili óskað er eftir hlerun.

4. Eftirfarandi gildir þegar aðildarríki fær tilkynningu skv. 2. og 3. mgr.:

- a) Þar til bært yfirvald aðildarríkisins, sem fær tilkynningu, skal, þegar því berast upplýsingar skv. 3. mgr., án tafar og í síðasta lagi innan 96 klukkustunda svara aðildarríkinu, sem annast hlerun, með tilliti til þess:
 - i) hvort leyfi er veitt til að hlerun fari fram eða sé haldið áfram. Aðildarríkið, sem fær tilkynningu, getur veitt samþykki sitt með sömu skilyrðum og þyrfti að uppfylla í sambærilegu tilviki innanlands;
 - ii) hvort þess er krafist að hlerun fari ekki fram eða sé hætt þar sem hlerun er ekki heimil samkvæmt lögum aðildarríkisins sem fær tilkynningu eða af ástæðum sem tilgreindar eru í 2. gr. Evrópusamningsins um gagnkvæma aðstoð. Þegar aðildarríkið, sem fær tilkynningu, gerir slíka kröfu skal það tilgreina skriflega ástæður fyrir þeirri ákvörðun;
 - iii) hvort, í tilvikum sem um getur í ii-lið, þess er krafist að ekki megi nota efni sem fengist hefur með hlerun á meðan sá sem hlerað var hjá var staddur á yfirráðasvæði þess eða hvort nota megi það með skilyrðum sem téð ríki tiltekur. Aðildarríkið, sem fær tilkynningu, skal upplýsa aðildarríkið, sem annast hlerun, um rökin fyrir því að þessi skilyrði eru sett.
 - iv) hvort þess er krafist að aðildarríkið, sem annast hlerun, samþykki stuttan frest, að hámarki 8 daga, til viðbótar við hinn upprunalega 96 klukkustunda frest til þess að fram fari innlendra málsmeðferð samkvæmt landslögum. Aðildarríkið, sem fær tilkynningu, skal upplýsa aðildarríkið, sem annast hlerun, skriflega um hvaða skilyrði, samkvæmt landslögum, réttlæti að beðið er um framlengingu frests.
- b) Þar til aðildarríkið, sem fær tilkynningu, hefur tekið ákvörðun skv. i- eða ii-lið a-liðar má aðildarríkið, sem annast hlerun:
 - i) halda hleruninni áfram; en
 - ii) ekki nota efnið sem safnað hefur verið með hlerun, nema:
 - viðkomandi aðildarríki hafi samþykkt annað; eða
 - vegna brýnna ráðstafana til að koma í veg fyrir bráða og alvarlega ógnun við almannaoýggi. Aðildarríkið, sem fær tilkynningu, skal upplýst um alla notkun af þessu tagi og ástæður sem réttlæta hana.
- c) Aðildarríkið, sem fær tilkynningu, getur beðið um yfirlit yfir staðreyndir málsins og aðrar nauðsynlegar upplýsingar til þess að taka ákvörðun um hvort hlerun væri heimiluð í sambærilegu tilviki innanlands. Slík beiðni hefur ekki áhrif á beitingu b-liðar, nema

aðildarríkið, sem fær tilkynningu, og aðildarríkið, sem annast hlerun, komi sér saman um annað.

d) Aðildarríkin skulu gera nauðsynlegar ráðstafanir til þess að tryggja að svar berist innan 96 klukkustunda. Í því skyni skulu þau tilnefna tengiliði sem eru á vakt allan sólarhringinn og tilgreina þá í yfirlýsingum sínum skv. e-lið 1. mgr. 24. gr.

5. Aðildarríkið, sem fær tilkynningu, skal fara með upplýsingarnar, sem veittar eru skv. 3. mgr., sem trúnaðarmál í samræmi við landslög.

6. Þegar aðildarríkið, sem annast hlerun, er þeirrar skoðunar að upplýsingarnar, sem veittar eru skv. 3. mgr., séu sérstaklega viðkvæmar má senda þær til þar til bærs yfirvalds fyrir milligöngu sérstaks yfirvalds þegar viðkomandi aðildarríki hafa komið sér saman um það á tvíhliða grundvelli.

7. Hvert aðildarríki getur, þegar send er tilkynning skv. 2. mgr. 27. gr. eða hvenær sem er eftir það, lýst því yfir að það sé ekki nauðsynlegt að veita því upplýsingar um hlerun eins og lýst er í þessari grein.

21. gr.

Ábyrgð á kostnaði sem fjarskiptafyrirtæki stofna til.

Aðildarríkið, sem leggur fram beiðni, skal bera kostnað sem fjarskiptafyrirtæki eða þjónustuveitendur stofna til þegar orðið er við beiðnum skv. 18. gr.

22. gr.

Tvíhliða samningar.

Ekkert í þessum bálki kemur í veg fyrir tvíhliða eða fjölþjóðlega samninga milli aðildarríkjanna til þess að auðvelda að tæknilegir möguleikar séu nýttir í nútíð og framtíð að því er varðar löglega hlerun fjarskipta.

IV. BÁLKUR

23. gr.

Vernd persónuupplýsinga.

1. Persónuupplýsingar, sem sendar eru samkvæmt þessum samningi, má aðildarríki, sem hefur fengið þær, nota:

- a) vegna málsmeðferðar sem þessi samningur gildir um;
- b) vegna meðferðar annarra dóms- eða stjórnisýslumála sem tengist beint málsmeðferð sem um getur í a-lið;
- c) til að koma í veg fyrir bráða og alvarlega ógnun við almannaöryggi;
- d) í einhverjum öðrum tilgangi því aðeins að aðildarríkið, sem veitir upplýsingarnar, samþykki það fyrir fram, nema viðkomandi aðildarríki hafi fengið samþykki þess sem upplýsingarnar fjalla um.

2. Þessi grein gildir einnig um persónuupplýsingar sem voru ekki sendar heldur fengnar á annan hátt samkvæmt þessum samningi.

3. Við sérstakar aðstæður í einstöku máli getur aðildarríkið, sem veitir upplýsingar, krafist þess að aðildarríkið, sem fékk persónuupplýsingarnar, veiti upplýsingar um notkun þeirra.

4. Ef sett hafa verið skilyrði fyrir notkun persónuupplýsinganna skv. 2. mgr. 7. gr., b-lið 5. mgr. 18. gr., 6. mgr. 18. gr. eða 4. mgr. 20. gr. ganga þau skilyrði frammar. Ef engin slík skilyrði hafa verið sett gildir þessi grein.

5. Ákvæði 10. mgr. 13. gr. ganga framur þessari grein að því er varðar upplýsingar sem fengnar eru skv. 13. gr.

6. Þessi grein gildir ekki um persónuupplýsingar sem aðildarríki fær samkvæmt þessum samningi og eru upprunnar í því aðildarríki.

7. Lúxemborg getur, við undirritun samningsins, lýst því yfir að eftirfarandi gildi um persónuupplýsingar sem Lúxemborg veitir öðru aðildarríki samkvæmt þessum samningi:

Lúxemborg getur, með fyrirvara um c-lið 1. mgr., með tilliti til aðstæðna í einstöku máli krafist þess, nema viðkomandi aðildarríki hafi fengið samþykki þess sem upplýsingarnar fjalla um, að persónuupplýsingarnar megi einungis nota í þeim tilgangi sem um getur í a- og b-lið 1. mgr. að fengnu samþykki Lúxemborgar fyrir fram að því er varðar málsmeðferð sem Lúxemborg gæti hafa neitað eða takmarkað sendingu eða notkun persónuupplýsinganna við í samræmi við ákvæði þessa samnings eða gerninganna sem um getur í 1. gr.

Ef, í einstöku tilviki, Lúxemborg neitar að samþykkja beiðni frá aðildarríki samkvæmt ákvæðum 1. mgr. verður Lúxemborg að tilgreina skriflega ástæður fyrir þeirri ákvörðun.

V. BÁLKUR LOKAÁKVÆÐI

24. gr.

Yfirlýsingar.

1. Hvert aðildarríki skal, þegar send er tilkynning skv. 2. mgr. 27. gr., gefa út yfirlýsingu þar sem þau yfirlýsa um tilgreind, auk þeirra sem þegar hafa verið tilgreind í Evrópusamningnum um gagnkvæma aðstoð og Benelúx-sáttmálanum, sem eru bær til þess að beita þessum samningi og að beita ákvæðum þeirra gerninga, sem um getur í 1. mgr. 1. gr., um gagnkvæma réttaraðstoð í sakamálum milli aðildarríkja, þar sem einkum skal tilgreina:

- a) þar til bær stjórnsluyfirlýsing í skilningi 1. mgr. 3. gr., ef við á;
- b) eitt eða fleiri miðlæg yfirlýsing vegna beitingar 6. gr. svo og þar til bær yfirlýsing til að fjalla um beiðni sem um getur í 8. mgr. 6. gr.;
- c) þar til bær lögreglu- eða tollyfirlýsing vegna 5. mgr. 6. gr., ef við á;
- d) þar til bær stjórnsluyfirlýsing vegna 6. mgr. 6. gr., ef við á; og
- e) þar til bær yfirvald eða þar til bær yfirlýsing vegna beitingar 18. og 19. gr. og 1. til 5. mgr. 20. gr.

2. Yfirlýsingum, sem eru gefnar út í samræmi við 1. mgr., má, hvenær sem er, breyta með sömu málsmeðferð að einhverju eða öllu leyti.

25. gr.

Fyrirvarar.

Ekki er unnt að gera aðra fyrirvara við samning þennan en þá sem skýrt er kveðið á um í honum.

26. gr.

Gildissvið.

Samningur þessi mun taka til Gíbraltar þegar gildissvið Evrópusamningsins um gagnkvæma aðstoð verður rýmkað þannig að hann taki einnig til Gíbraltar.

Breska konungsríkið skal tilkynna forseta ráðsins skriflega þegar það æskir þess að samningurinn taki til Ermarsundseyja og eyjarinnar Manar eftir að gildissvið Evrópusamningsins

um gagnkvæma aðstoð hefur verið rýmkað þannig að hann taki einnig til þeirra svæða. Ráðið skal taka ákvörðun um slíka beiðni með samhljóða samþykki.

27. gr.

Gildistaka.

1. Samningur þessi er háður samþykki aðildarríkjanna í samræmi við stjórnskipuleg skilyrði þeirra hvers um sig.

2. Aðildarríkin skulu tilkynna aðalframkvæmdastjóra ráðs Evrópusambandsins um að stjórnskipuleg skilyrði hafi verið uppfyllt fyrir samþykkt samnings þessa.

3. Að því er varðar þau átta aðildarríki sem hlut eiga að máli öðlast samningur þessi gildi 90 dögum eftir að tilkynningin, sem um getur í 2. mgr., berst frá ríki sem er aðildarríki Evrópusambandsins þegar ráð þess samþykkir gerðina um að koma samningi þessum á og er hið áttunda í röðinni til að uppfylla þessa formkröfu.

4. Sérhver tilkynning frá aðildarríki sem berst eftir að áttunda tilkynningin, sem um getur í 2. mgr., hefur borist, hefur í för með sér að samningur þessi öðlast gildi, 90 dögum eftir síðari tilkynninguna, milli þess aðildarríkis og þeirra aðildarríkja þar sem samningurinn hefur þegar öðlast gildi.

5. Áður en samningurinn öðlast gildi skv. 3. mgr. getur hvert aðildarríki, þegar það sendir tilkynninguna sem um getur í 2. mgr. eða hvenær sem er eftir það, lýst því yfir að það muni beita samningi þessum í samskiptum við aðildarríki sem hafa gefið sams konar yfirlýsingu. Slíkar yfirlýsingar skulu koma til framkvæmda 90 dögum eftir að þær eru afhentar til vörslu.

6. Samningur þessi gildir um gagnkvæma réttaraðstoð sem hafin er eftir gildistökudag hans eða er beitt skv. 5. mgr. milli hlutaðeigandi aðildarríkja.

28. gr.

Aðild nýrra aðildarríkja.

1. Hverju ríki, sem gerist aðili að Evrópusambandinu, er heimilt að gerast aðili að samningi þessum.

2. Ráð Evrópusambandsins gerir texta samnings þessa á tungumáli ríkisins sem fær aðild að samningnum og er hann jafngildur öðrum textum.

3. Aðildarskjölin skulu afhent vörsluaðila til vörslu.

4. Samningur þessi öðlast gildi, að því er varðar hvert ríki sem fær aðild að honum, 90 dögum eftir að það hefur afhent aðildarskjöl sín til vörslu eða þann dag sem samningur þessi öðlast gildi ef hann hefur ekki þegar öðlast gildi þegar 90 daga tímabilinu lýkur.

5. Ef samningur þessi hefur ekki enn öðlast gildi þegar þau aðildarríki, sem fá aðild að samningnum, afhenda aðildarskjöl sín til vörslu gildir 5. mgr. 27. gr. um þau ríki.

29. gr.

Gildistaka að því er Ísland og Noreg varðar.

1. Með fyrirvara um 8. gr. samningsins sem ráð Evrópusambandsins og Lýðveldið Ísland og Konungsríkið Noregur gerðu með sér um þátttöku hinna síðarnefndu í framkvæmd, beitingu og þróun Schengen-gerðanna („samstarfssamningurinn“) öðlast ákvæðin, sem um getur í 1. mgr. 2. gr., gildi, að því er Ísland og Noreg varðar, 90 dögum eftir að ráðið og framkvæmdastjórnin taka á móti upplýsingum skv. 2. mgr. 8. gr. samstarfssamningsins um að Ísland og Noregur hafi uppfyllt stjórnskipuleg skilyrði í gagnkvæmum samskiptum við öll aðildarríki þar sem samningur þessi hefur þegar öðlast gildi skv. 3. eða 4. mgr. 27. gr.

2. Gildistaka samnings þessa, að því er varðar eitthvert aðildarríki, eftir þann dag sem ákvæðin, sem um getur í 1. mgr. 2. gr., öðlast gildi að því er Ísland og Noreg varðar, hefur í för með sér að ákvæði þessi öðlast einnig gildi að því er varðar gagnkvæm samskipti þess aðildarríkis og Íslands og Noregs.

3. Ákvæðin, sem um getur í 1. mgr. 2. gr., verða í engu tilviki bindandi á Íslandi og í Noregi fyrir þann dag sem verður ákveðinn skv. 4. mgr. 15. gr. samstarfssamningsins.

4. Með fyrirvara um 1., 2. og 3. mgr. hér að framan öðlast ákvæðin, sem um getur í 1. mgr. 2. gr., gildi, að því er Ísland og Noreg varðar, eigi síðar en þann dag sem samningur þessi öðlast gildi að því er varðar fimmtánda ríkið sem er aðildarríki Evrópusambandsins þegar ráð þess samþykkir gerðina um að koma samningi þessum á.

30. gr.

Vörsluaðili.

1. Aðalframkvæmdastjóri ráðs Evrópusambandsins skal vera vörsluaðili samnings þessa.

2. Vörsluaðilinn skal birta í Stjórnartíðindum Evrópubandalaganna upplýsingar um framgang samþykpta og aðildar, yfirlýsingar og fyrirvara og allar aðrar tilkynningar sem varða samning þennan.

Gjört í Brussel tuttugasta og níunda dag maímánaðar árið tvö þúsund í einu frumriti á dönsku, ensku, finnsku, frönsku, grísku, hollensku, írsku, ítölsku, portúgölsku, spænsku, sænsku og þýsku og eru allir textarnir jafngildir en frumritið verður afhent til vörslu í skjala-safni aðalskrifstofu ráðs Evrópusambandsins. Aðalframkvæmdastjórinn lætur hverju aðildarríki um sig í té staðfest endurrit.

YFIRLÝSINGAR

Yfirlýsing ráðsins um 9. mgr. 10. gr.

„Þegar ráðið hyggst samþykkja gerning, eins og um getur í 9. mgr. 10. gr., ber því að virða skuldbindingar aðildarríkja samkvæmt Evrópusáttmálanum um verndun mannréttinda.“

Yfirlýsing Breska konungsríkisins um 20. gr.

Þessi yfirlýsing er samþykktur, óaðskiljanlegur hluti samningsins:

„Í Breska konungsríkinu gildir 20. gr. að því er varðar hlerunarheimildir sem innanríkisráðherrann gefur út til lögreglu eða toll- og skattayfirvalda þegar yfirlýstur tilgangur með heimildinni er, í samræmi við landslög um hlerun fjarskipta, að ljóstra upp um alvarlega refsiverða verknaði. Hún gildir einnig um slíkar heimildir sem gefnar eru út til öryggisdeilda, í samræmi við landslög, þegar verkefni þeirra er að aðstoða við rannsókn sem er sama eðlis og lýst er í 1. mgr. 20. gr.“

Fylgiskjal II.

*Fjármálaráðuneyti,
fjárlagaskrifstofa:*

Umsögn um frumvarp til laga um breyting á lögum um framsal sakamanna og aðra aðstoð í sakamálum, nr. 13 17. apríl 1984, með síðari breytingum.

Með frumvarpinu eru lagðar til breytingar á lögum nr. 13/1984, um framsal sakamanna og aðra aðstoð í sakmálum, vegna þátttöku Íslands í Schengen-samstarfinu. Ekki er talið að lögfesting frumvarpsins hafi í för með sér kostnaðarauka fyrir ríkissjóð.